

RAJČAN

MESAČNÍK MESTSKÉHO ÚRADU V RAJCI

FEBRUÁR / 2013

ZIMNÁ NÁDIELKA NA NÁMESTÍ

Foto: Pavol Rýpal

V TOMTO ČÍSLE SI PREČÍTATE:

- ⌘ Aktuálne informácie z mesta a MsÚ ⌘
- ⌘ Túlavé psy v rajeckých uliciach ⌘
- ⌘ Príchod solúnskych bratov ⌘ Aj v Rajci sa varilo chýrne pivo ⌘
- ⌘ Spolupráca s Keťy pokračuje ⌘ Školy v Rajci ⌘
- ⌘ Úspechy športovcov ⌘ Mesto plesalo už po štrnástykrát ⌘
- ⌘ Spoločenská rubrika ⌘ Pozvánky na kultúrne akcie ⌘

ĎALŠIA ZMODERNIZOVANÁ TRAFOSTANICA

Tohtoročný január nám doprial veľké množstvo snehu. Ako prebieha zimná údržba?

Je pravda, že v tomto roku napadalo oveľa viac snehu ako inokedy. Snažíme sa preto zimnú údržbu robiť tak, aby nový stroj značky Unimog vyčistil čo najväčší priestor v meste. Aj napriek tomu, že ho v súčasnosti (30.1.2013) máme dva dni v oprave je nám veľmi nápomocný. Dokáže ohnúť cesty a chodníky úplne inak, čo si obyvatelia určite aj všimli. Ulice sú ohnuté širšie, keďže stroj má väčšiu silu a má aj iný spôsob ohňania – s variabilnou radlicou dokáže robiť mnohé veci. Aj prídavný posýpač, ktorý rozmetáva štrkovú drvinu so soľou, je veľmi variabilný – je nastaviteľný tak, že sa dá nastavovať do slova na gramy a nemáme potom posypový materiál rozsypaný po celej šírke, ale iba tam, kde to naozaj potrebujeme.

Tam, kde to je potrebné, aby boli širšie chodníky či cesty, sme pristúpili už aj k odvážaniu snehu. Ide hlavne o ulice 1. mája, Športovú, celé námestie a jeho priľahlé uličky. Odvoz snehu sme museli v januári vykonať už niekoľkokrát.

Na námestí sa nachádzajú dve významné pamiatky – radnica a mestské múzeum, ktoré by potrebovali rekonštrukciu. Počíta mesto s ich opravou v tomto roku?

Samozrejme, že áno. Musíme však brať do úvahy, že oba objekty sú zapísané v zozname národných kultúrnych pamiatok.

Čo sa týka radnice – keďže ide o chránený objekt, všetky práce musia byť odkonzultované s pamiatkovým úradom. Mesto Rajec už tretí rok žiada ministerstvo kultúry o dotáciu z grantového projektu *Obnovme si svoj*

dom. Ak by projekt prešiel finančné prostriedky by sme chceli použiť na opravu fasády, ktorá vlhne a opravu strechy, ktorá je v dezolátnom stave. Uvidíme či budeme úspešní.

V havarijnom stave je aj budova mestského múzea. Oddelenie výstavby spolu s mestským kultúrnym strediskom pripravujú výkresovú dokumentáciu na najpotrebnejšie sanačné úpravy v tejto budove. Aj na opravu tejto budovy by sme sa chceli zapojiť do projektu na jeho rekonštrukciu z eurofondov.

Zatiaľ však výzvy z ministerstva kultúry, prostredníctvom ktorých by sme mohli zrekonštruovať tieto kultúrne pamiatky neboli zverejnené.

Cenzuálne spolumajiteľstvo pozemkové spoločenstvo Rajec, opäť podalo žiadosť o odkúpenie pozemku za bývalým smetiskom na Skotni. Vyhovie sa ich žiadosti?

Áno, Cenzuálne spolumajiteľstvo pozemkové spoločenstvo Rajec opäť podalo žiadosť na mestský úrad o odkúpenie pozemku na Skotni (pozemok sa nachádza nad miestom, kde v 80-tych a 90-tych rokoch bolo kedysi smetisko). Keďže Cenzuálne spolumajiteľstvo časť tohto pozemku dlhodobo využíva mesto vyhovel ich žiadosti a

AKTUALITY Z MESTA

**Na otázky odpovedá
Ing. Ján Rybárik, primátor mesta**

odpredalo im pozemok za podmienky, že ho budú využívať pre potreby drevoskladu.

Na Hviezdoslavovej ulici je postavená nová trafostanica.

V spolupráci so Stredoslovenskou ener-

getikou, a.s. sa snažíme postupne modernizovať všetky trafostanice v našom meste. Minulý rok bola postavená nová trafostanica na Bystrickej ulici (o čom sme písali aj na stránkach Rajčana), keďže tam mali obyvatelia stále problémy s kolísavým napätím.

Trafostanica na Hviezdoslavovej ulici je ďalšia, ktorá sa zmodernizovala a zrekonštruovala. Dúfame, že aj tento krok vyrieši problémy v tejto časti mesta.

So Stredoslovenskou energetikou chceme postupne zrekonštruovať aj ďalšie trafostanice, ktorých máme v meste niekoľko desiatok.

Za rozhovor ďakuje Šzá

NOVÁ TRAFOSTANICA NA HVIEZDOSLAVOVEJ ULICI

VÝVOJ OBYVATEĽSTVA V MESTE RAJEC POČAS OSTATNÝCH TROCH ROKOV

Demografická štruktúra obyvateľstva mesta Rajec stav k 31.12.2012			
Veková skupina	M	Ž	SPOLU
0 - 18	581	562	1143
z toho 00 - 14	432	411	843
15 - 18	149	151	300
19 - 30	658	622	1280
31 - 40	501	421	922
41 - 50	410	443	853
51 - 60	423	427	850
61 - 70	253	297	550
71 - 80	92	146	238
81 - 90	33	80	113
91 a viac	4	10	14
Spolu	2955	3008	5963

Demografická štruktúra obyvateľstva mesta Rajec stav k 31.12.2011			
Veková skupina	M	Ž	SPOLU
0 - 18	608	589	1197
z toho 00 - 14	439	422	861
15 - 18	169	167	336
19 - 30	615	584	1199
31 - 40	509	422	931
41 - 50	414	442	856
51 - 60	430	426	856
61 - 70	261	299	560
71 - 80	99	150	249
81 - 90	37	93	130
91 a viac	3	8	11
Spolu	2976	3013	5989

Demografická štruktúra obyvateľstva mesta Rajec stav k 31.12.2010			
Veková skupina	M	Ž	SPOLU
0 - 18	646	599	1245
z toho 00 - 14	452	418	870
15 - 18	149	181	330
19 - 30	681	632	1313
31 - 40	462	430	892
41 - 50	423	445	868
51 - 60	432	442	874
61 - 70	214	252	466
71 - 80	89	141	230
81 - 90	29	75	104
91 a viac	3	6	9
Spolu	2979	3022	6001

TÚLAVÉ PSY V RAJECKÝCH ULICIACH

Máme pred sebou krátke obdobie od konca decembra do druhej polovice januára a už môžeme konštatovať, že v práci Mestskej polície Rajec, zastáva pes „dôležité“ miesto. Nie je to tým, že by mala mestská polícia svojich psov na služobné účely, ale bolo nevyhnutné zaoberať sa odchytom týchto zvierat (29.12. sa zatúla pes majiteľovi z Mudrochovej ulice, 30.12. majiteľovi zo Zbyňova, 11.1. majiteľovi z Jánošíkovej ulice, 11.1. majiteľovi z Bystrickej ulice a 24.1. majiteľovi z Hollého ulice).

Je treba zdôrazniť, že odchyt psov nepatrí medzi prioritné úlohy mestskej polície, avšak takéto zvieratá sa po určitom čase a mimo svojho domova stávajú bezpečnostným rizikom pre ostatných obyvateľov. Dezorientovali zvieratá sa v mnohých prípadoch túlili v plnej premávke po hlavných komunikáciách nášho mesta. Niektoré situácie boli, iba so šťastím a ohľaduplnosťou vodičov, vyriešené bez ujmy na zdraví a živote psov, ale aj ostatných účastníkov cestnej premávky. V rámci prevencie pred takými rizikami, ako aj priamym ohrozením, akým môže byť útok psa na človeka, mestská polícia vykonáva aj odchyt zatúlaných zvierat. Tieto sú následne umiestňované v provizórnych priestoroch mestskej polície. Prípady túlajúcich psov sa vo väčšine začali prekonaním oplotenia alebo jednoducho ušli svojim majiteľom z prechádzky.

Nevyšpytateľnosť zvieracie duše takto spôsobila radu starostí, nielen svojmu majiteľovi, ale aj nám. Všetci „tuláci“ mali jedno

spoločné – chýbal im buď obojok alebo evidenčné číslo psa, tzv. psia známka, na obojku. Azda je to len taká drobnosť, či „doplňok“ avšak bez takejto maličkosti nám majiteľa sťažili identifikáciu psa. Pričom vďaka takejto známke mohol byť majiteľ v krátkej dobe informovaný.

Možno si poviete, stane sa. Ale aby sme takéto nechcené výlety zatúlaných psov časovo minimalizovali, psia známka je nevyhnutnosťou. Riešeniu takéhoto problému pomôže aj to, ak nás včas kontaktujete. Zo skúseností mestskej polície vyplýva, že sa majiteľ ozve až po ohlásení psa v mestskom rozhlase, pričom dovtedy kontaktoval rôzne iné inštitúcie, okrem nás.

Mestská polícia v snahe predísť opakovaniu sa takýchto prípadov začala na sklonku roka 2012 viesť presnú evidenciu odchytých psov, vrátane fotodokumentácie a overovania si ich prihlásenia. Stav, ktorý v tejto oblasti existuje, nás núti pokračovať v ďalších aktivitách, súvisiacich s dodržiavaním ustanovení Zákona č. 282/2002 Z. z. o podmienkach držania psov, a samozrejme aj prijímanie adekvátnych riešení týchto priestupkov, v súlade s platným zákonom.

V budúcnosti očakávame, že sa stav

starostlivosti o psov ich majiteľmi zlepši na únosnú mieru. Ak by mal pokračovať súčasný trend, tak by mestskú políciu v roku 2013 čakal odchyt viac ako 50 psov, čo je časovo a finančne nákladné. Azda každý čitateľ si môže domyslieť, akým spôsobom by naložil s týmito prostriedkami, a kde by bolo vhodnejšie ich využitie. Sme presvedčení, že čas strávený odchytom psov, môžeme efektívnejšie využiť pri plnení úloh ochrany a majetku mesta Rajec.

PRÍSLUŠNÍK MSP V RAJCI ROMAN TARANA PRI ODCHYTE ZATÚLANÉHO PSA

31/01/2013 05:31 PM

Na záver je potrebné poďakovať všetkým všímavým občanom mesta, ktorí nám zavolali a informovali nás o túlajúcom sa psovi. Nebyť nich, nevedno, ako by niektorí štvornohí miláčikovia skončili.

Pracujeme pre vašu bezpečnosť.

Ing. Ján Jasenovec, PhD.,
náčelník Mestskej polície Rajec
1x foto: archív MsP Rajec

Pri čítaní kníh nás príbehy vtiahnu do rôznych krajín, skutočných i vymyslených, v iných knihách putujeme storočiami či sa stávame rôznymi rozprávkovými postavami. Príbehy, ktoré zažívajú postavy v knihách si predstavujeme a zamýšľame sa nad tým, ako by sme reagovali my, keby...

Mestská knižnica pri Mestskom kultúrnom stredisku Rajec sa prostredníctvom zážitkového čítania snaží zistiť, ako dokážu deti zapojiť svoju fantáziu a

VSTÚPME SPOLU DO ROZPRÁVKY

šikovnosť pri čítaní kníh. Oblúbené postavy z knihy Márie Grznárovej *Kubko a Maľko* ožili v príbehu *Ako Kubko s Maľkom našli poklad na Jána*. K svätajánskemu obdobiu sa viazali rôzne zvyky a zistila som, že druháci z nich množstvo poznajú. Vyskúšali si aj aké mohlo byť hádzanie zapálených me-

tiel (tie predstavovali kužele), hľadali poklad trochu netradične, ale na jednotku. Tretiaci sa prostredníctvom príbehu z knihy Gabriely Futovej *Naša mama je bosorka* zahrli na rozprávkové bytosti, zistili sme, že v upratovaní sú rovnako šikovní chlapci aj dievčatá. Svoju predstavu ako by mohla vyzeráť taká bosorka dokonca nakreslili.

Múdry Grék Ezop svojimi bájkami učil ľudí ako sa majú chovať, čo robiť a čo nerobiť. Štvrtákom v bájke *Stromy a sekera* pripomenul, že ochraňovaním slabších mô-

žu silní zachrániť seba. Pomocou hry sme vytvorili zložitú pavučinu života, kde všetko so všetkým súvisí. Správne odpovedali aj

na zaujímavosti o stromoch. Na záver v bájke *O žabe a bocianovi* našli poučenie, ktoré sami veľmi často realizujú.

Kníh je veľa a veľa je aj príbehov, ktoré nás čakajú. Tešíme sa na ďalšie stretnutie s ich hrdinami.

Eva Pekná
3x foto: E. Pekná

Obaja bratia Konštantín a Metod sa narodili v druhom najvýznamnejšom meste Byzantskej ríše, v ktorom žilo množstvo slovan-ských rodín Thessaloniké, Slovanmi nazýva-ným Solún.

Štátne náboženstvo byzantskej spoločnosti – kresťanstvo sa stalo základom, ktorý na seba viazal mnohé zložky kultúry, či už išlo o písomníctvo, výtvarné umenie, ale hlavne o systém vzdelanosti. Veľmi skoro vzniklo a dobudovalo sa školstvo, medzi nimi aj štátna univerzita v Konštantínopole, ktoré sa ako sídlo cára začalo nazývať Carhrad.

SÚSOŠIE SV. CYRILA A METODA PRI FARKOM KOSTOLE V ŽILINE

Bratia sa narodili do rodiny vojenského štátneho úradníka – *drugaria*. Konštantín sa narodil roku 826 alebo 827, starší Metod uzrel svetlo sveta asi roku 815 (meno Metod vtedy ešte nenosil, to získal až neskôr, po vstupe do kláštora, pravdepodobne sa pri narodení volal Michal). Obaja rodičia ovládali základy slovan-ských jazykov, keďže otec ako úradník pôsobil v župe, kde celé obyvateľstvo bolo slovan-ské.

Po ukončení právnického vzdelania v So-lúne dostal Michal-Method miesto správcu župy medzi Slovanmi v Macedónsku, v okolí rieky Strumy a Bregalnice. Mladší Konštantín ako sirota (po smrti otca) odišiel po dovŕšení 15 ro-kov študovať na univerzitu do Konštantínopo-la.

Po prevrate na cisárskom dvore, keď brat cisárovnej Theodory Bardas donútil cisárovnú vzdať sa vlády, bol odstránený aj štátny tajom-ník Teoktist, priaznivec oboch bratov. Preto boli bratia donútení utiahnuť sa do kláštora, aby tu prečkali ťažké časy. Keď do funkcie pat-riarchu vymenoval Bardas univerzitného pro-fesora Fotia pri prvej príležitosti sa postaral o obidvoch bratov. Keď odchádzalo veľké štát-ne poslanstvo k Chazarom, aby s nimi rokovalo o ochrane Byzancie pred vpádmi Rusov, do poslanstva zaradili Konštantína i jeho brata Me-toda ako kultúrnu časť misie. Tá mala za úlohu presvedčiť Chazarov, ktorí sa rozhodovali me-dzi pohanstvom, judaizmom a islamom, aby si

1150. VÝROČIE PRÍCHODU SV. CYRILA A SV. METODA NA SLOVENSKO PRÍCHOD SOLÚNSKÝCH BRATOV

Svätí Cyril a Metod patria určite k jedným z najvýznamnejších osobností v dejinách slovenské-ho národa. S ich misionárskou činnosťou na Veľkej Morave sa spája skutočný rast Slovanov v kresťanstve a ich príchod na Veľkú Moravu sa pokladá za zásadnú kultúrnu zmenu. V roku 863 cisár solúnskych bratov poslal ako vierozvestov na Veľkú Moravu. Pre toto poslanie zostavili slovanské písmo a preložili do staroslovenčiny liturgické a biblické texty. V roku 867 odišli do Ríma, kde pápež Hadrián II. schválil ich činnosť a uznal staroslovenčinu ako liturgický jazyk. K cyrilo-metodskému duchovnému dedičstvu sa horlivo hlási nielen cirkev, ale všetci Slováci bez rozdielu politického či náboženského presvedčenia dodnes. Dokonca naš odkazuje naša ústava. Význam ich misie a ich prínos k rozmachu kresťanstva v Európe vyzdvihol v roku 1980 pápež Ján Pavol II., keď ich vyhlásil za spolupatrónov Európy. V roku 2013 si pripomíname 1150. výročie ich príchodu na Veľkú Moravu.

vybrali kresťanskú vieru. Učený filozof a teológ Konštantín im mal k tomu dopomôcť. Cesta, na ktorej sa putovalo po mori i po súši, bola pre bratov veľmi užitočná.

Keď po smrti Mojmíra I. vypuklo na Veľkej Morave povstanie, vtrhol franský kráľ Ľudovít s vojskom do krajiny a na panovnícky stolec posadil Rastislava. Rastislav začal územne rozširovať hranice svojho štátu a upevňovať jeho organizáciu. Prítom veľmi dobre pochopil silu kresťanstva, ale aj praktickú moc cirkevnej organizácie ako pomocníka pri upevňovaní suverenity štátu. Rozhodol sa, že chce mať vo svojej krajine samostatné biskupstvo priamo podriadené jemu a Rímu. Najprv sa obrátil so žiadosťou na Rím, hoci vedel, že pápež sa v danej chvíli nemôže postaviť na odpor proti silnej franskej cirkvi. Po jeho odmietnutí Ras-tislav podnikol priam geniálny krok svedčiaci o znalostiach mocenskej štruktúry v strednej a juhovýchodnej Európe. V takejto chúlостivej mocensko-politickej konstelácii posla Rasti-slav svoje poslanstvo na dvor byzantského ci-sára Michala III. Rastislavovi vyslanci ozna-movali, že ich krajina sa „už odriekla pohan-stva a drží sa kresťanského zákona“. V strede Rastislavovej žiadosti stojí preto prosba: „vla-dyka... pošli nám biskupa a učiteľa“.

Cisár Michal III. spolu s Fotiom vyzvali Konštantína, aby sa ujal spolu s bratom misie namierenej na Veľkú Moravu. Konštantín mal vlastnosti, ktoré ho priam predurčovali na ta-kéto poslanie. Bol to muž so širokým vzdel-a-ním, bohatou učiteľskou praxou, so skúsenosťami z diplomacie, no najmä patril k Solúnčanom, o ktorých cisár tvrdil, „že všetci hovoria slovan-ským jazykom“. Konštan-tín ihneď začal skúmať, či veľkomoravskí Slovania majú písmo, ktorým by zapisovali svoj jazyk. A keď nič nenašiel, pribral sa k tvorbe abecedy, ktor-á by dokázala zachytiť mnohé fonetické zvlásť-nosti slovan-ského jazyka. Konštantín v krátkom ča-se vytvoril prvé slovan-ské písmo – **hlagoliku**. Bol to nový výtvor, celkom od-lišný od všetkých zná-mych abecied. Nasledo-

val už len preklad textov a kníh potrebných pre veľkomoravskú misiu. Vlastné písmo zname-nalo pre vtedajších Slovanov veľkú kultúrnu zmenu – stali sa spoločnosťou gramotným a posunuli sa na popredné miesto v civilizova-nom svete

Diplomatická misia Byzantskej ríše sa na Veľkú Moravu vybrala roku 863. Okrem solúnskych bratov do kultúrnej či náboženskej zložky misie patrili aj početní duchovní, svetskí diplomati, ktorí mali s Rastislavom rokovať o pripravovanej spolupráci. Cesta trvala asi 40 dní. Z Carhradu sa pobrali smerom na So-lún a potom pokračovali naprieč južným Bal-kánom, prišli do Dyrrhachia (dnešný Dubrov-ník v Chorvátsku), loďou sa prepravili do Be-nátok, odtiaľ pokračovali cez severovýchodnú Itáliu a po západnej hranici dnešného Maďar-ska. V dnešnom mestečku Szombathely sa cesta rozdvjovala – jeden jej prúd smeroval ku Komárnu a druhý po západnej trase išiel až do Bratislavy. Nech si solúnski bratia zvolili akúkoľvek cestu, na slovenskej strane misiu privítal knieža Svätopluk, ktorému vtedy patril kniežací stolec v Nitre a spravoval východnú časť štátu. Svätopluk dopravil misiu na dvor Rastislava a ten ich prijal viac ako srdečne. Zveril bratom správu nad všetkými veľkomo-ravskými kostolmi a kňazmi a franské ducho-venstvo poslal domov. *(Bola to zmena, ktorá nemohla ostať bez odplaty. Hneď v roku 864 vytiahlo vojsko Ľudovíta Nemca v plnej sile, aby potrestalo spupného Rastislava. Ten mu-sel v obľahnutom Devíne kapitulovať a prisah-ať vernosť. Ako záz-rakom zostala účin-kovať škola, ktorú bratia zriadili a v kto-rej na podnet Rasti-slava študovalo mno-ho žiakov. Konštantín viedol výučbu v do-mácom, staroslovan-skom jazyku a všetko čo bolo potrebné na výučbu a na budúcu pastoračnú činnosť, hneď prekladal a za-pisoval novým hlahol-ským písmom).*

Už po príchode na Veľkú Moravu pri-niesol Konštantín v preklade výňatky zo sv. Písma, ktoré sa čítali pri omši. Nasle-

† a-az	Ɱ b-buky	Ɀ v-vádi	Ꝥ g-glagol	Ɱ d-dobro	Ɱ e, ie-jest
Ꝛ z-živäta	ꝛ dz-dzalo	ꝛ z-zemlja	ꝛ i-iže	ꝛ i	
Ɱ j, ĩ, di-därv	Ɱ k-kako	Ɱ l-ljudje	Ɱ m-myslite	Ɱ n-naš	Ɱ o-on
Ɱ p-pokoj	Ɱ r-rci	Ɱ s-slovo	Ɱ t-tvrdo	Ɱ u-uk	
Ɱ f-fert	Ɱ ch-chär	Ɱ o-ot	Ɱ f-pe (fita)	Ɱ c-ci	Ɱ c-črv
Ɱ š-sa	Ɱ y-yzica	Ɱ t-tvrdý jer	Ɱ y-jery	Ɱ mäkký jer	
Ɱ ja, ä-jat	Ɱ ju	Ɱ q-qs	Ɱ jö-jös	Ɱ e, ie-išes	

HLAHOĽSKÁ ABECEDA

dovali liturgické texty – preložil takmer všetky liturgické knihy, ktoré sa v tom čase v Byzancii používali. Potom prikočil k prekladu všetkých štyroch evanjelií. Ako úvod prekladu evanjelií napísal aj zvláštnu poetickú skladbu, nazvanú **Proglas**. Dlho sa o nej nevedelo. Proglas bol objavený až v roku 1858 v Srbsku v pergamenovom rukopise z 13. storočia. Bližší rozbor potvrdil, že ide o poetický text – báseň, s vysokou umeleckou hodnotou, ktorá obsahuje filozofiu a zmysel celej slovanskej misie oboch bratov. S Proglasom, prekladom evanjelií a neskôr aj celého Písma vzniká na západe jeden z prvých prekladov tejto kresťanskej knihy kníh do národného jazyka.

Potom uplynuli tri roky a štyri mesiace pôsobenia misie u nás. Za ten čas bratia položili základy svojbytnej veľkomoravskej cirkvi, vytvorili pre ňu slovanskú liturgiu, náboženskú literatúru v slovanskom jazyku a vychovali skupinu žiakov. Bolo ich však treba vysvätiť, ale ani jeden z bratov nemal k tomu kanonické oprávnenie, mohol ich vysvätiť iba biskup. Pobrali sa preto domov do Byzancie, aby sa tu vykonala vysviacka a vydali odpočet svojej činnosti patriarchovi a cisárovi.

Po príchode do Benátok franský klérus s nevlôou znášal úspechy, ktoré misia dosiahla na Veľkej Morave, preto obviňoval bratov z niektorých vieroučných otázok. Oboch bratov si predvolal na zhromaždenie biskupov, kňazov a mníchov a vyzvali ich, aby vysvetlili, prečo dali Slovanom knihy a učili ich podľa nich, keď sa to neodvážil nikto z veľkých cirkevných otcov. Bohoslužby sa vraj môžu konať len v troch jazykoch – v gréčtine, latinčine a hebrejčine. Konštantín sa bránil: „*Či Boh neposiela dážd' všetkým rovnako, alebo či slnko tak isto nesvieti všetkým? A vy sa nehanbite, uznávajúc len tri jazyky, akoby všetky ostatné národy a plemená boli slepé a hluché?*...“ A uspel.

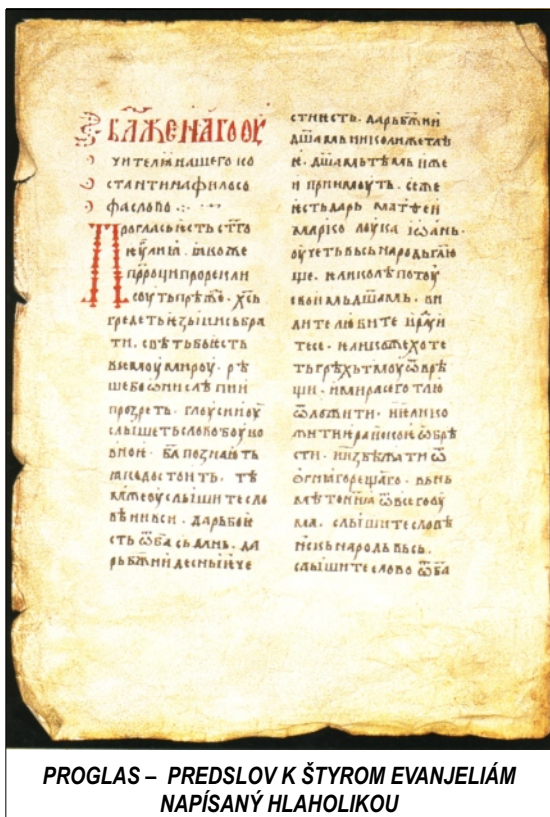
Počas pobytu bratov v Benátkach pozval pápež Mikuláš I. oboch bratov aj s ich žiakmi do Ríma. Bol to posledný čin tohto pápeža pred smrťou. Keď Konštantín a Metod prišli do Ríma, vítal ich už nový pápež Hadrián II. Prišiel s rímskym ľudom a kňazmi až pred brány mesta, aby privítali oboch bratov, ktorí niesli ostatky sv. Klimenta (našiel ich Konštantín počas misie ku Chazarom v Chersone na ostrove Krym), ktoré hneď aj vystavili, aby ich rímsky ľud mohol uctievať.

Na rad prišlo preverovanie pravosti kníh a sv. Písma napísaných slovanským písmom. Keďže na dvore nikto neovládá hlaholiku, išlo to pomaly. Po preverení pápež prijal slovanské knihy, posvätil ich, položil na oltár v chráme svätej Márie (dnes Santa Maria Maggiore) a spolu s bratmi tu spievali liturgiu v slovanskom jazyku. Navyše pápež nariadil, aby sa aj v ďalších štyroch rímskych kostoloch, nevynímajúc chrám sv. Petra, konali bohoslužby v slovanskom jazyku. Bolo to veľké víťazstvo. Potom dal pápež vysvätiť niektorých žiakov za kňazov, iných za lektorov a za kňaza bol vysvätený samotným pápežom aj sám Metod, ktorý bol dovtedy iba diakon.

Neistá doba a nezdravé rímske podnebie neprospevalo Konštantínovmu zdraviu. Prijavil želanie vstúpiť v Ríme do gréckeho kláštora. Prijal rehoľné meno Cyril a ako mních žil

už iba päťdesiat dní. Zomrel 14. februára roku 869. Odišiel veľký muž, ktorého už súčasníci považovali za svätca. Metod ho chcel dať previezť do Byzancie, ako si to želala ich matka pri odchode na Moravu, ale dal sa presvedčiť, že má byť pochovaný v Ríme. Pochovali ho s veľkými poctami v bazilike sv. Klimenta.

Koceľ vyslal na pápežský dvor posolstvo, aby pougrola zriadenie vlastného biskupstva na čele s Metodom. Metod ani nemohol veľmi protestovať, keď ho pápež vyslal, aby nielen v Koceľovom Zadunajsku, ale aj v krajine Rastislava a Svätopluka vybudoval samostatnú cirkevnú organizáciu. Nakoniec, plnil tak aj sľub, ktorý dal bratovi Cyrilovi na smrteľnej posteli: **že sa vráti a bude pokračovať v diele, ktoré spolu začali**. A tak sa stal pápež-

PROGLAS – PREDSLOV K ŠTYROM EVANJELIÁM NAPIŠANÝ HLAHOLIKOU

ským legátom. Koceľ žiadal Rím, aby bol Metod ustanovený aj za ponónsko-moravského arcibiskupa, a to priamo na stolicí sv. Andronika, ktorý mal sídlo v dnešnej Sriemskej Mitrovici a bol prázdny už od čias avarských vojen.

Koncom roku 869 prichádza Metod do Panónie v hodnosti pápežského legáta a arcibiskupa. Pri politických rozbrojoch, ktoré sa udiali medzi Rastislavom a Svätoplukom, padol Metod do rúk pasovského biskupa Hermanricha. Dva a pol roka ho v tajnosti vládili po bavorských väzniciach, týrali ho. „**Učíš v našej oblasti**“ – to bol hlavný „hriech“ arcibiskupa Metoda. Až po návrate Svätopluka na veľkomoravský panovnícky stolec a vďaka ráznemu konaniu pápeža Jána VIII. sa podarilo vypátrať miesto, kde bol Metod uväznený. Pápež vyslal svojho zvláštného legáta Pavla z Ancony nielen s pokarhaniami a suspendáciami pre bavorských biskupov, ale najmä s povinnosťou usadiť Metoda na jeho zákonný arcibiskupský veľkomoravský stolec. Niekedy v lete roku 873 prišiel Metod na Veľkú Moravu a ujal sa svojho úradu.

V roku 879 Svätoplukov vyslanec, odchádza

do Ríma a prináša udanie na Metoda, že hlása herézu, že sa neriadi pápežskou kúriou. Metod teda ide vysvetliť situáciu do Ríma. Súčasne však odchádza do Ríma aj franskobavorský nepriateľ slovanskej metodovskej kultúry Viching, ktorý verí, že pápež odvrhne Metoda a on sa stane arcibiskupom na Morave. Stane sa však opak, pred pápežom víťazí Metod a pápež vydáva bulu *Industriae tuae*. V nej sa potvrdzuje Metodova pravomosť, jeho arcibiskupská hodnosť a staroslovienska liturgia. Zároveň v nej však odoberá Metodovi právomoc na Panóniu. Druhým ústupkom je, že Metod síce zostáva arcibiskupom moravským, ale za nitrianskeho biskupa je určený Nemeč Viching. Staroslovienska liturgia sa síce schvaľuje, ale niektoré jej časti musia byť najskôr latinské.

Arcibiskup Metod dôsledne stojí vedľa svojho panovníka, ktorý Veľkú Moravu rozširuje na rozsiahlu stredoeurópsku ríšu. Putuje s ním do Čiech, medzi lužických Slovanov, k Vislanom do Poľska, šíri kresťanstvo v Zadunajsku a v Pótiš. Neohrozene bojuje za udržanie slovanskej liturgie, hoci vidí, že pre pápežskú politiku tým plní viac politické a mocenské ciele, ako náboženské poslanie. Zoslabnutému starcovi sa už nedostáva dostatočnej podpory a veľké dielo sa mu pomaly rozpadáva pod rukami. Víťazia skôr jeho odporcovia a nepriatelia.

6. apríla roku 885 zavčas ráno skončil. So svojím metropolitom sa prišlo rozlúčiť množstvo ľudí, pochovávajú ho v katedrálom chráme s veľkými poctami (*doteraz sa nevie, kde bol tento chrám*). Obrady sa konali v troch jazykoch – v gréckom, latinškom a slovanskom.

Pred smrťou menuje Metod za svojho nástupcu Gorazda, svojho spolupracovníka nitrianskeho pôvodu – najvzdelanejšiu osobnosť nitriansko-moravského domáceho duchovenstva. Ale Viching ide do Ríma a získava pápeža Hadriána III. a Štefana V. na svoju stranu. Ten posielal na Veľkú Moravu svojich legátov s direktívami a listom pre Svätopluka. Gorazd má zakázané vykonávať funkciu odporúčanú Metodom.

Arcibiskupským administrátorom sa stáva Viching. Väčšina Metodových prívržencov odchádza preč z Veľkej Moravy, menšia časť do Bulharska, iba malá časť zostáva doma. Medzi nimi aj Gorazd. V roku 893 je Viching odvolaný z funkcie arcibiskupa, o rok neskôr zomiera Svätopluk. V roku 898 žiada Mojmir II. pápeža Jána IX. o zriadenie, resp. obnovenie moravskej cirkevnej provincie. Pápež posielal na Moravu arcibiskupa Jána a biskupov Benedikta a Daniela. Tí menujú z domáceho kléru jedného arcibiskupa, ktorým sa stal pravdepodobne Gorazd, a troch biskupov.

Po rozbití Veľkej Moravy Maďarmi v roku 907, odchádza Gorazd do oblasti Visly (Krakov, Poľsko) a odnáša so sebou dielo Život Metoda, ktoré bolo spísané krátko po Metodovej smrti.

Zdroj:

1. Proglas, Bratislava: Perfekt 2004
2. Život a dielo Metoda prvoučiteľa národa Slovienskeho, Bratislava: Tatran 1985

Spracovala: Šzá

2x foto: Proglas, Bratislava: Perfekt 2004

1x foto: internet

FAŠIANGOVÉ POSEDENIE

V Klube dôchodcov – dennom centre Rajec sa uskutočnilo 26. januára podujatie *Privítanie nového roka spojené s fašiangovým posedením*. Na začiatku privítal prítomných členov predseda klubu Štefan Pecho. V zapätí sa členka klubu p. Emília Pekarová prihovorela členom so svojím priáním pevného zdravia, šťastia, pokoja a Božieho požehnania.

Nasledovala zábava, na ktorej nechýbali ani fašiangové masky, ktoré vyzvítali prítomných. Zlatým klincom programu bolo pochovávanie basy v podaní skupiny mládencov z Malých Ledníc. Fašiangové posedenie spestrila kapela Kvanto. Podávala sa večera s chutnými pampúškami. Radosť a veselá nálada pokračovala do večerných hodín.

*Samospráva klubu dôchodcov
2x foto: P. Rýpal*

ŠKÔLKARIV ŠKOLSKOM KLUBE DETÍ

Školský klub detí (ŠKD) pri Katolíckej spojenej škole navštívili 15. januára deti z Materskej školy na Mudrochovej ulici pod vedením učiteľiek S. Pialovej a A. Tabačkovej.

V rámci spolupráce sme uskutočnili besedu na tému Zimné športy. Po príchode do ŠKD sa deti oboznámili s prostredím. Naše vychovávateľky M. Paulínyová a Ľ. Rosická ich usadili a

viedli s nimi rozhovory na danú tému. Deti sa do rozhovoru aktívne zapájali, potom nakreslili pekné obrázky, ktoré sme si vystavili na nástenke v našom ŠKD.

Deti boli nakoniec odmenené sladkosťou a peknými omaľovánkami. Už teraz sa tešíme na ďalšie stretnutie.

*Marta Paulínyová,
vychovávateľka ŠKD pri KSŠ Rajec
1x foto: archív KSŠ*

LYŽIARSKY A SNOWBOARDOVÝ VÝCVIK NA DONOVALOCH

Náš skvelý deň nastal 14. januára, kedy sme sa my, žiaci kvinty, tercie a siedmeho ročníka Katolíckej spojenej školy, vybrali na lyžiarsky a snowboardový výcvik do lyžiarskeho strediska Park snow Donovaly. Celých päť dní sme lyžovali v plnom nasadení aj napriek nie vždy priaznivému počasiu.

Ubytovatí sme boli v Penzióne Zornička, kde sme zažili veľa skvelej zábavy. Každý večer sme pozerali buď naše fotky, alebo videá snowboardistov a lyžiarov, ktorých výkony nám často vyrážali dych. Počas pobytu sme okrem lyžovania stíhali aj hrať,

rôzne hry, ako napr. pingpong, biliard, kalčeto alebo sme sa korčuľovali na ľadovej ploche blízko nášho penziónu. Okrem kaž-

dodennej spoločnej večernej modlitby sme sa dvakrát zúčastnili na sv. omši, ktorú slúžil náš pán kaplán Pavol Gera. Počas tohto týždňa sme prežili kopec zábavy, malých trapasov a veľa úžasných zážitkov.

Chceme sa všetci poďakovať nášmu pánovi kaplánovi a našim učiteľom za to, že mali s nami veľkú trpezlivosť nielen pri lyžovaní a snowboardovaní, ale ja pri ostatných aktivitách.

*Aľžbeta Vanáková, Oľga Kasmanová,
kvinta, KSŠ Rajec
1x foto: archív KSŠ*

Varenie piva podmieňovalo pestovanie jačmeňa a chmeľu. Tieto plodiny boli v Rajeckej doline rozšírené už oddávna. Chmeľ sa pestoval nielen na majeroch panstva, ale aj na poliach poddaných, ktorého dorábanie patrilo medzi ich urbárske povinnosti. Miestne pestovanie chmeľu však zväčša nepostačovalo, a tak sa chmeľ musel dovážať z Bytče alebo až zo Sliezka.

1x foto: Šzá

Varenie piva sa v Rajeckej doline vyskytuje už v 16. storočí ako sa uvádza v záznamoch pánskeho úradníka. V nich možno zistiť, že ani panstvo si slad nevyrábalo samo, ale v sladovniach sedliakov. V 16. storočí je už sladovanie jačmeňa a varenie piva natoľko rozšírené, že treba predpokladať skoršie začiatky tejto výroby. Zo záznamov Lietavského panstva vyplýva, že slad sa varil aj v Rajci. Zo sladovne a chmeľu sa potom v pivovaroch varilo pivo. Prvá zmienka o pivovarníkovi je z roku 1544, ale už o dva roky skôr, v roku 1542, sa spomína varenie piva.

V roku 1621 sa na Lietavskom panstve uvarilo spolu 72 000 litrov piva. Jeden pivovar bol priamo pod Lietavským hradom a fungoval ešte v roku 1699. Varenie piva však postupne upadlo, až napokon v 18. storočí panstvo prestalo variť pivo úplne. Táto činnosť však naďalej pretrvávala u súkromníkov, ako o tom svedčia napríklad dokumenty, ktoré sa v súčasnosti nachádzajú v Štátnom archíve Bytča, pobočka Žilina. V roku 1711 panstvo predalo svoj pivovar v Rajci Jurajovi Smatanovi a jeho synovi Jánovi. Jednalo sa o tzv. Krekussowský dom, sladovňu a celé zariadenie. Záznam o tomto predaji je v rajeckých mestských knihách zaznačený takto: „Anno 1711 Die 13 Mensis Julij. Vedle Poručeni geg Welkomožnosti Panei Panej Ordody Clary Pozustaleg wdowy po gehu Welkomožnosti Medniansky Palowi, oslobozuge se dom rečeni Crepuskowski Synowi Joannesowi Georgiusa Smatani. Sladowen tak Piwowarna s kotlem, gako y Sussiaca, cum omnibus appertinentijs Geor. Smatanowi ze

AJ V RAJCI SA VARILO CHÝRNÉ PIVO

V dnešných časoch málokto vie, že aj v Rajci sa kedysi varilo pivo, a to hneď v dvoch pivovarochoch. Pivo si jednak varilo Lietavské panstvo vo vlastnom pivovare v Rajci a osobitný pivovar malo aj samotné mesto.

synem, aby spoločne wladnuli a užíwali na ktery dom Položil Joannes Galwanek z Horniho noweho Mesta zatowi swemu Joannesowi Smatanowi a dcere swogeg Panei tu zwrchu doloženei flor. 150...“

O veľkom rozšírení pivovarníctva medzi rajeckými mešťanmi svedčí aj záznam v rajeckých mestských knihách z roku 1678, podľa ktorého: „kdoby koli smel, aneb opowažil se bez cechi slad zemelet a nemalbi slussneg Pricziny, tehož prepadat bude na mestečko gakožto Pokutnik, a russitel dobrego Poradku...“ Toto uznesenie bolo

prijaté celou obcou, z čoho vyplýva, že mesto Rajec malo starodávne právo variť pivo, pričom počiatky tejto výroby nie sú známe. Varenie piva mešťanmi sa riadilo istými pravidlami, ktoré však nie sú známe. Záznam v spomenutých knihách upravuje práva členov cechu rajeckých pivovarníkov. Z neho možno vyčítať snahu zamedziť roľníkom, ktorí mali menšiu výmeru pôdy ako štvrt' prúta (prút – stará plošná miera = asi 5 jutár), akékoľvek varenie piva, ktoré zrejme bolo výnosné. Každý člen cechu pivovarníkov musel mať aspoň štvrt' prúta polí, čiže asi 1,5 jutra.

INTERIÉR NIEKDAJŠEJ MESTSKEJ KRČMY, DNES MESTSKÉHO MÚZEA

V 18. storočí varenie piva v Rajci pretrvávala. Okrem spomínaného pánskeho pivovaru tu bol aj cechový pivovar spravovaný mestom, keďže poplatky za varenie piva sa odvádzali mestu. Na prelome 18. a 19. sto-

ročia produkcia piva prudko poklesla, čo zrejme súviselo s predajom tzv. frajungového (to znamená v určitých dňoch voľne predávaného) vína. Neskôr prešlo varenie piva do rúk mestského árendátora. Pivovar bol v tom čase zrejme v zlom stave, lebo v r. 1811 sa spomínajú výdavky na jeho opravu. V ďalších rokoch záznamy o pivovarníctve miznú, a tak možno len predpokladať jeho postupný zánik. V priebehu 19. storočia výroba piva v Rajci zanikla.

Nie je známe, kde presne sa v Rajci nachádzali oba pivovary. Predpokladá sa, že ako pivovarnický dom slúžila budova dnešného mestského múzea na námestí. Dom pochádza zo 17. storočia, i keď je možné, že má stredoveké jadro. V 18. a 19. storočí bola budova prestavaná. Neskôr slúžila ako mestská krčma. Ešte po 2. svetovej vojne stál v rohu námestia jednoposchodový dom, ktorý miestna tradícia označovala ako pivovar. V 50-tych rokoch bol však zbúraný. Doklad o varení piva v Rajci, tak zostali len v archívoch Lietavského panstva.

Medzi vzácne rukopisy zaraďujeme i v bernolákovskom jazyku napísanú báseň rímskokatolíckeho kňaza Karola Akaya **CHVÁLA RAJECKÉHO PIVA** z roku 1800. Jej text (ide o 29 šesťveršových strof) je odtlačený v knižnej publikácii známeho literárneho historika Michala Eliáša *Kratochvílne historiky*. Malá ukážka z nej:

*Do Rajca, do Rajca šuhaji,
tam dobré pivo mávajú,
keď ho na večer naverá,
ráno je už pivo starý,
tak dobrej a silnej moci,
že sa každému zatočí.*

*Kto tomu nechce veriťi,
môže to i sám skúsiťi.
Nech ho vypije za paták,
potom poví, že je to tak.
Keď mu do hlavy uderí,
sotva traťí von zo dverí.*

...

*Telo trpí na kameň - bolest',
tá je o tom pive povest',
aby plný fertal chytil,
na jeden dúšok ho vypil.
Hneď bude kameň rozotren,
a vynde všetok z neho ven.*

...

*Tedy to pivečko pite!
A aj mne z neho pripite!
Keď ho dobre okoštujem,
potom vám zaň poďakujem.
Sadnem pod viechu na kameň
u Červenej košky. Ameň.*

Zdroj: archív mesačníka *Rajčan*
Spracovala: Šzá

1x foto: súkromný archív J. Paulinyho

TRANSGRANICZNY SKATE – CEZHRAŇIČNÝ SKEJT

Projekt cezhraničnej spolupráce medzi mestami Rajec a poľským mestom Kęty pokračoval ďalším podujatím.

V nedeľu **27. januára** sa vybrala takmer dvadsiatka detí zo Základnej školy na Lipovej ulici a Katolíckej spojenej školy do partnerského poľského mesta, aby sa tu naučili základy jazdenia na skejte a kolieskových korčuľoch. Decká sa tu opäť stretli so svojimi vrstovníkmi z Poľska. Pod vedením dvoch poľských trénerov si dievčatá vyskúšali rôzne spôsoby jazdy na korčuľoch – rôzne otočky, jazdenie vzad či výskoky a chlapci na skejtoch skákali z rôznych plošín a skúšali si triky vo vzduchu. Po náročnom trojhodinovom tréningu čakala na deti skorá večera, po ktorej sa príjemne unavení vybrali naspäť na Slovensko do Rajca.

Zuzana Ščasná, pracovníčka MsKS Rajec
2x foto: PaedDr. Mária Macková, KSS Rajec

ZIMA V PLNEJ KRÁSE

Aj **bežkovanie** na rybníku prispelo k športovým výkonom a najmä radosti a vytrvalosti tých, ktorí sa tu schádzali. Niektorí si krásne krúžili, iní sa učili skateingovému lyžovaniu na našom rybníku, ktorý je vždy plný vyznávačov zimných športov – bežkárov a korčuľiarov.

Vyhodnotenie Žilinskej bežeckej ligy. Do Žilinskej ligy sa za rok 2012 zapojilo 251 bežcov z toho 20 Rajčanov.

Výsledky – Muži do 30 rokov: 2. miesto Lukáš Pekný (592 b), 5. Patrik Holeša (511 b), 8. Marek Kasman (328 b). Muži do 40 rokov: 5. Jozef Straňanek (300 b). Muži do 50 rokov: 8. Zdeno Koleda (401 b). Muži nad 50 rokov: 5. Pavol Uhlárik (395 b). Ženy absolútne: 3. Dominika Vanáková (168 b), 4. J. Koledová Ž. (148 b). Chlapci do 15 rokov: 2. Vratko Šimek (402 b), 7. Peter Uhlárik (108 b).

Slovenský pohár v zimnom triatlone, 19. januára, pokračoval už tretím kolom. **Pavol Uhlárik a Zdeno Koleda** si domov odniesli víťazné miesta zo svojich kategórií. V absolútnom poradí obsadil Zdeno 8. miesto. Veríme, že v ďalšom kole, ktoré bude vo februári v Zuberci, sa nás zapoja do tejto krásnej a náročnej disciplíny viac.

Samozrejme, že naši úspešní triatlonisti okrem toho ešte večer perfektne zvládli maratónsky ples a na parkete až do samého rána tancovali so svojimi partnerkami a venovali sa nielen domácim hosťom, ale aj takým, ktorí prišli až z Českej republiky či Bratislavy, Žiliny a Handlovej.

Biela stopa Kremnica, 26. januára, Biela stopa slávi svoje 40. narodeniny. Keďže sme pravidelní účastníci, nemohli sme chýbať ani na tejto výnimočnej oslave. Prišli sme sa opäť potešiť a zvládnuť dlhé kilometre na bežkách. Rozdelili sme sa na dve sku-

piny. Jedna sa vydala na trať dlhú 25 km a druhá na tú náročnejšiu, 45 kilometrovú. Bol krásny zimný deň, výborné trate a viac ako 1000 bežkárov, ktorí štartovali zo štadióna na Skalke postupne v troch vlnách. I napriek tomu sa opäť lámali paličky, bežky a samozrejme, že bez pádov to tiež nebolo. Zjazdy boli rýchle, zmrznuté a o to náročnejšie. Beh na lyžiach voľným spôsobom v prepletanom náročnom teréne Kremnických vrchov, zima a mráz, ktoré všetkých sprevádzali, musel každý zvládnuť podľa svojich síl. Pre Janka Vanáka to bol beh s bežkami v ruke a otužovanie jednej nohy, pretože odtrhol

ZIMA NA RYBNÍKU

3x foto: archív MK

viazanie na 8 km a 15 km bežal v pokazenej lyžiarky plnej snehu.

Výsledky – 25 km: Lukáš Pekný (1:44 h.), Dominika Vanáková (1:58 h.). 45 km: Zdeno Koleda (2:50 h.), Pavol Uhlárik (3:11 h.), Janka Koledová Ž (3:45 h.).

Zimná desiatka Bratislava, 26. januára: s časom 37:12 získal Patrik Holeša 6. miesto, Marek Kasman zabehol v čase 41:10.

Prvé zimné kritérium Žilina, 26. januára. Po Bielej stope zvládnuť hneď zimné kritérium, si dovolili len tí zdatnejší – Lukáš Pekný a Pavol Uhlárik. K nim sa pripojil ešte Peter Prokopovič, Ján Uhlárik a Jaro Stupňan. Bežalo sa v Žilinskom lesoparku 3 x 2 km okruh. To je už znak, že pomaly sa bude rozbiehať opäť Žilinská bežecká liga, behy budú pokračovať a zima by mala ustupovať.

Za Maratón klub Rajec Jkz

Na multifunkčnom ihrisku v Rajci sa konal 29. decembra 2012 2. ročník Štefanského hokejbalového turnaja. Kvalitne obsadeného turnaja sa zúčastnilo takmer 120 hráčov v 12 tímoch. Tímy boli rozdelené do štyroch skupín, z ktorých víťazi postúpili do semifinále.

ŠTEFANSKÝ HOKEJBALOVÝ TURNAJ

All4Fun. Red Wings potvrdil úlohu favorita a zvíťazil 3:0. V súboji o tretie miesto a bronzové medaily nakoniec získali hráči Retro, ktorí zdolali All4Fun 5:1. Vo finále nastúpili

Najlepším strelcom turnaja sa stal Martin Juríček (Severania), ktorý strelil 7 gólov. Najlepším brankárom bol Juraj Lednický (Severania), ktorý vychytal 3 čisté kontá a dostal len 3 góly.

Foto: archív HBC Rajec

V prvom semifinále nastúpili proti sebe dve rajecké mužstvá Severania a Retro. Víťazom tohto, poriadne vyhecovaného, mestského derby sa stali Severania, ktorí vyhrali 5:0 a postúpili do finále. V druhom semifinále sa stretol žilinský tím Red Wings, s príjemným prekvapením turnaja, tímom

proti sebe obhajcovia minuloročného prvenstva, mužstvo Severania proti tímu Red Wings, ktorí tvorili najmä hráči z prvej a druhej žilinskej hokejbalovej súťaže. V zápase už hráčom Severanov chýbali sily a podľahli Red Wings 1:3, ktorí sa tak tešili zo zisku zlatých medailí.

výkony. Ďalej všetkým divákovi, ktorí si v hojnom počte našli cestu na ihrisko a vytvorili vynikajúcu divácku kulisu. A v neposlednom rade aj sponzorom, ktorí zabezpečili či už ceny pre víťazov alebo občerstvenie.

HBC Rajec

Počasiu počas celého dňa bolo super. Pre hráčov aj divákov bol pripravený guláš, občerstvenie a punč. Celý turnaj sa niesol v duchu fair-play, nálada bola výborná. Už teraz sa tešíme na ďalší ročník turnaja.

Aj touto cestou by sme sa chceli v mene organizátorov poďakovať všetkým zúčastneným hráčom, ktorí predvzdali na ihrisku výborné

BARSA V OSTRAVE

KMF Barsa si popri zápasoch v žilinskej Žirafa lige zahrála 22. a 23. decembra 2012 aj na medzinárodnom turnaji v Ostrave. Zúčastnilo sa ho 32 tímov z Česka, Slovenska a Poľska, ktoré boli rozdelené do 8 skupín.

Vstup do turnaja chalanom nevyšiel a prehrali ho s TJ Slovan Ostravou 0:3. Naše druhé stretnutie malo už opačný priebeh a bola z toho výhra 2:0 nad Static Ostrava. Poslednou prekážkou v skupine bol poľský Intermarche Knurów, naše víťazstvo 1:0 znamenalo aj postup z prvého miesta. V osemfinále sme narazili na ďalších Poliakov, X-Team Ruda Slonska. Stretnutie skončilo nerozhodne 1:1, nasledoval penaltový rozstreľ, kde chalani mali pevnejšie nervy a vyhrali ho 5:4. Vo štvrtfinále nás čakal Juventus Lipino Žilina, v zostave s viacerými hráčmi, ktorí majú aj extraligové skúsenosti. Zodpovedný výkon priniesol vyrovnaný priebeh. Chybou v závere zápasu sme si však zapríčinili prehru 2:3 a stop v turnaji.

Za svoje pôsobenie sa hráči nemusia hanbiť, a okrem prvého zápasu podali dobré výkony a celkovo obsadili 6. miesto z 32 tímov.

Tímu sa darí aj v Žirafa lige, kde mu patrí priebežné druhé miesto v 3. lige.

Výsledky v Žirafa lige:

KMF Barsa – Ovcársko 5:2 (2:1), góly: T. Hollý 3, Maroš Zadňan, K. Židek. **R.I.P. Žirafa – KMF Barsa 0:5** – kontumačne. **Zástranie – KMF Barsa 1:3 (1:1)**, góly: Maroš Zadňan, J. Vavřík, Martin Mazák. **The Yellow's – KMF Barsa 3:1 (1:1)**, gól: Martin Zadňan. **KMF Barsa – Bad Boys 7:2 (1:1)**, góly: T. Hollý 3, Joz. Pekara, Martin Zadňan, Maroš Zadňan, K. Židek.

Tabuľka: DIADORA FUTSALOVÁ ŽILINA LIGA – SENIORI III.

1. The Yellow's	13	10	0	3	76:40	30
2. KMF Barsa Rajec	13	10	0	3	63:27	30
3. FC Diebels Vlčince	13	9	2	2	79:39	29
4. Oranjes FF	12	8	1	3	68:43	25

Foto: horný rad zľava: **LUKÁŠ BÔTOŠ, VLADO BÔTOŠ, MARTIN MAZÁK, MARTIN ZADŇAN, MAROŠ ZADŇAN.** Dolný rad zľava: **TOMÁŠ HOLLÝ, JOZEF PEKARA, KAROL ŽIDEK, JURAJ VAVRÍK.** V popredí na zemi: **PETER MIŠO.**

5. Bad Boys	12	7	2	3	56:49	23
6. FK Kastrol Team ZA	13	7	0	6	59:54	21
7. ŽFA balastika.sk ZA	12	5	1	6	50:49	16
8. Straník Zástranie	13	5	1	7	46:46	16
9. Sparmal Ovcársko	13	3	1	9	43:74	10
10. R.I.P. Žirafa	13	3	0	10	40:76	9
11. Formula Team	12	3	0	9	36:89	9
12. FC Botafogo	13	2	0	11	45:75	6

kmf
1x foto: archív KMF

STOLNOTENISTI REKAPITULUJÚ

Stolnotenisový klub Rajec ukončil prvú polovicu súťažného ročníka 2012/2013 s týmito výsledkami:

3. LIGA SR ŽILINSKÉHO KRAJA

Tabuľka:

por. mužstvo	stretnutia	výhry	remízy	prehry	skóre	body
1. Zákopčie A	11	11	0	0	147:51	33
2. Čadca C	11	7	2	2	125:73	27
3. Stránske A	11	8	0	3	112:86	27
4. Višňové A	11	7	2	2	112:86	27
5. Žilina B	11	6	2	3	106:92	25
6. Radoľa A	11	5	2	4	109:89	23
7. Novotň A	11	4	2	5	92:106	21
8. Krušetnica A	11	4	1	6	92:106	20
9. Ružomberok D	11	3	2	6	88:110	19
10. Žilina C	11	2	1	8	81:117	16
11. STK Rajec A	11	1	1	9	68:130	14
12. Lokca A	11	0	1	10	56:142	12

Úspešnosť členov A mužstva STK Rajec:

por. hráč	stretnutia	zápasy	V	P	sety	úspešnosť
21. Jozef Kavec	11	44	25	19	99:82	56,82 %
37. Peter Kavec	11	44	17	27	75:100	38,64 %
41. Jozef Smieško st.	9	36	13	23	58:84	36,11 %
48. Ivan Dávidík	9	32	1	31	11:95	3,13 %

Hráči, ktorí odohrali maximálne tri stretnutia:

18. Róbert Augustín	3	6	1	5	4:15	16,67 %
25. Jozef Smieško ml.	2	4	0	4	0:12	0,00 %
27. Martin Macák	2	5	0	5	4:15	0,00 %
29. Radoslav Macák ml.	3	5	0	5	0:15	0,00 %

V druhom januárom týždni pokračovalo mužstvo A odvetnými zápasmi: 12. kolo: **STK Rajec A – Radoľa A 8:10**. Body: J. Kavec 4,5 b; P. Kavec 2,5 b; J. Smieško 1.

Mužstvo A je po 12. kole stále na 11. mieste.

7. LIGA OSST ŽILINA

Tabuľka

por. mužstvo	stretnutia	výhry	remízy	prehry	skóre	body
1. Kotešová A	11	11	0	0	156:42	33
2. Rosina B	11	10	1	0	163:35	32
3. STK Rajec B	11	9	1	1	141:57	30
4. Strečno C	11	8	0	2	101:97	26
5. Višňové D	11	7	0	4	114:84	25
6. Nededza B	11	7	0	4	109:89	25
7. Divina-Lúky B	11	6	1	4	115:83	24
8. Terchová A	11	6	0	5	125:73	23

9. STO Jasenové A	11	5	1	5	105:93	22
10. Kľače A	11	5	0	6	98:100	21
11. Jablonové A	11	3	1	7	79:119	18
12. Maršová-Rašov A	11	3	0	8	85:113	17
13. Belá A	11	2	1	8	62:136	16
14. Žilina PaPA	11	2	0	9	71:127	15
15. Divina-Lúky C	11	1	0	10	35:163	13
16. TJ Fatran Varín A	11	0	0	11	25:173	11

Úspešnosť členov B mužstva STK Rajec:

por. hráč	stretnutia	zápasy	V	P	sety	úspešnosť
3. Marián Macák	8	30	28	2	87:18	93,33 %
4. Róbert Augustín	8	30	28	2	85:21	93,33 %
12. Ivan Dávidík	11	38	31	7	97:36	81,58 %
21. Radoslav Macák	8	32	22	10	79:51	68,75 %

Hráči, ktorí odohrali maximálne tri stretnutia:

17. Jozef Smieško ml.	5	12	5	7	23:26	41,67 %
18. Branislav Fučík	7	16	6	10	26:38	37,50 %
24. Tomáš Smieško	4	14	3	11	13:36	21,43 %
37. Ján Šejnoha	1	4	0	4	5:12	0,00 %

Aj mužstvo B pokračovalo v druhom januárom týždni odvetnými zápasmi: 12. kolo: **Belá A – STK Rajec B 4:14**. Body: M. Macák 4,5 b; J. Smieško ml. 3,5 b; R. Macák 3,5 b; B. Fučík 2,5 b. 13. kolo: **TJ Fatran Varín A – STK Rajec B 4:14**. Body: I. Dávidík 4,5 b; T. Smieško 4,5 b; J. Smieško ml. 3 b; B. Fučík 2 b.

Po 13. kole si Mužstvo B udržalo 3. miesto.

Jozef Kavec

1x foto: archiv STK Rajec

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO RAJEC
V SPOLUPRÁCI S

Matuš Kušmír
nature
výstava fotografií

5.2. - 4.3.2013
VÝSTAVNÁ SIEŇ RADNICE V RAJCI

www.matusfoto.com 0944 024 543
V prípade záujmu je možnosť zakúpiť obrazy u autora

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO RAJEC

ďakuje
Materskej škole na Mudrochovej ulici
za výstavu prác žiakov

Krásne róby, elegantné účesy, netradičná výzdoba – to nie je iba súčasť veľkých plesov, ale aj plesu, ktorý už niekoľko rokov organizuje Mestské kultúrne stredisko Rajec pod záštitou Mesta Rajec. Tohtoročný XIV. ročník sa konal **2. februára**. Bohatá výzdoba sa v tomto roku niesla v znamení fašiangov. Skombinovať niekoľko

farieb sa môže niekomu zdať nemožné, nám sa to však podarilo a netradičná výzdoba zútulnila a okrášlila všetky priestory kultúrneho domu.

Ples, tak ako každý rok, otvoril primátor mesta Ing. Ján Rybárik slávnostným prípitkom a viedenským valčíkom so svojou manželkou. Vzápätí sa k nim pridali aj ostatní hostia. Do tanca počas celého večera hrala hudobná skupina Pollux, ktorá roztancovala a rozspievala úplne všetkých. Hostia nadránom odchádzali príjemne unavení z tanca – niektorí aj s ubolenými nohami, iní od množstva spevu takmer bez hlasu, ale

MESTO PLESALO UŽ PO ŠTRNÁSTYKRÁT

hlavne všetci odchádzali príjemne naladení a veľmi spokojní. Tí šťastnejší aj s tombolovou cenou.

Počas večera sa o program postarala Tanečná škola Petra Ciechera zo Žiliny. Tanečníci predviedli ukážky latinsko-amerických tanco-

Bohatá tombola, do ktorej prispeli sponzori z firiem a podnikov z Rajca a okolia, zlákala všetkých hostí na ples. Prvú cenu už niekoľko rokov venuje primátor mesta Ing. Ján Rybárik, ktorou je hotovosť 200 eur a sladká torta od Cukrárne Júlia na námestí.

Mestský ples je z roka na rok obľúbenejší. Bohužiaľ, nie je v našich silách uspokojiť všetkých záujemcov, keďže kultúrny dom ne-disponuje väčšou sálou. Opäť nás potešilo, že aj tohtoročný mestský ples bol veľmi vydatý a 164 hostí odchádzalo nadmieru spokojných.

Mestské kultúrne stredisko Rajec ďakuje všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom podporili zorganizovanie XIV. ročníka Rajeckého mestského plesu.

Šzá

3x foto: E. Pekná
1x foto: S. Kalma

Jubilanti február 2013

65 rokov

**Pavol Baránek
Rozália Mikolková
Jaroslav Dubec**

75 rokov

Pavol Babčan

81 rokov

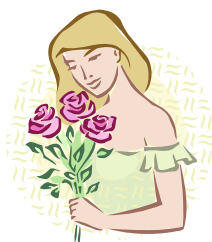
Vlasta Kospertová

Srdčne blahoželáme!

83 rokov
Jaroslav Šimko

86 rokov
**Oľga Maličková
Jozef Mikolka**

98 rokov
Štefánia Pekariková

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Narodili sa v januári 2013

**Daniel Matejka
Nela Halková
Marek Sádecký**

Opustili nás

**Anna Koledová 1939 – 6.1.2013
Cecília Náležinská 1951 – 7.1.2013
Štefan Špánik 1926 – 22.1.2013**

Uverejnené so súhlasom menovaných osôb a rodinných príslušníkov

inzercia

inzercia

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO RAJEC
POZYVA VŠETKY DETI NA TVORIVÉ PREDPOLUDNIA

CEZ PRÁZDNINY SA NENUDÍM

Kedy? **26. - 28. februára** 2013

utorok **26.2.**
**NETRADIČNÉ
KOŠIČKY Z VLNY**
Prineste si so sebou misku

streda **27.2.**
**VELKONOČNÉ KRASLICE
TROCHU INAK**
*Prineste si so sebou
vyfúknuté vajčko*

štvrtok **28.2.**
VELKONOČNÁ SLIEPOČKA

O koľkej? **KAŽDÝ DEŇ OD 9.00 DO 12.00** HOD.
Kde? **VEĽKÁ ZASADAČKA MESTSKÉHO ÚRADU V RAJCI**
PRÍĎ SPOLOČNE S NAMI STRÁVIŤ PRÍJEMNÉ,
TVORIVÉ A INŠPIRUJÚCE PREDPOLUDNIE. TEŠÍME SA NA TEBA!